

Guía Docente

Datos Identificativos					2014/15
Asignatura (*)	Literatura Hispanoamericana	Código	613G01038		
Titulación	Grao en Español: Estudos Lingüísticos e Literarios				
Descritores					
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos	
Grao	1º cuatrimestre	Cuarto	Obrigatoria	6	
Idioma	CastelánGalego				
Prerrequisitos					
Departamento	Filoloxía Española e Latina				
Coordinación	Valcarcel Lopez, Maria Eva	Correo electrónico	eva.valcarcel@udc.es		
Profesorado	Valcarcel Lopez, Maria Eva	Correo electrónico	eva.valcarcel@udc.es		
Web					
Descrición xeral	Estudo dos principais movementos, autores e obras das literaturas hispanoamericanas, tendo en conta as diferentes etapas históricas dende o descubrimento ate a actualidade; estudadas en conxunto como parte dunha realidade histórica agás de estética. Estudio contextual e estudio literario práctico elaborado a partires do traballo cos textos.				

Competencias da titulación

Código	Competencias da titulación
A1	Coñecer e aplicar os métodos e as técnicas de análise lingüística e literaria.
A2	Saber analizar e comentar textos e discursos literarios e non literarios utilizando apropiadamente as técnicas de análise textual.
A10	Ter capacidade para avaliar criticamente o estilo dun texto e para formular propostas alternativas e correccións.
A11	Ter capacidade para avaliar, analizar e sintetizar criticamente información especializada.
A14	Ser capaz para identificar problemas e temas de investigación no ámbito dos estudos lingüísticos e literarios e interrelacionar os distintos aspectos destes estudos.
A15	Ser capaz de aplicar os coñecementos lingüísticos e literarios á práctica.
A16	Coñecer a crítica textual e a edición de textos.
A17	Ter un coñecemento avanzado das literaturas en lingua española.
B1	Utilizar os recursos bibliográficos, as bases de datos e as ferramentas de busca de información.
B3	Adquirir capacidade de autoformación.
B5	Relacionar os coñecementos cos doutras áreas e disciplinas.
B6	Ter capacidade de organizar o traballo, planificar e xestionar o tempo e resolver problemas de forma efectiva.
B7	Ter capacidade de análise e síntese, de valorar criticamente o coñecemento e de exercer o pensamento crítico.
B8	Apreciar a diversidade.
B9	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.
B10	Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán/á e profesional.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.

Resultados da aprendizaxe

Competencias de materia (Resultados de aprendizaxe)	Competencias da titulación

Coñecer e aplicar as técnicas de análise de texto. Coñecer a literatura dos países americanos e entender a realidade histórica. Ter capacidade para avaliar un texto dende a crítica e a historia. Entender a idea de América e a riqueza das súas culturas. Comprender a conquista e a colonización, a independencia e a actualidade americana dende a súa produción literaria en diversos xéneros. Desenvolverse para unha cidadanía culta e aberta a revisión continua da realidade e a historia.	A1	B1	C4
	A2	B3	
	A10	B5	
	A11	B6	
	A14	B7	
	A15	B8	
	A16	B9	
	A17	B10	

Contidos	
Temas	Subtemas
1. Introducción. Contextos históricos, xeográficos e culturais.	As culturas precolombinas A invención de América
As crónicas de Indias.	Colón, Cortés, Bernal Díaz del Castillo, Fray Bartolomé de las Casas
Literatura colonial hispanoamericana. A configuración da sociedade americana.	Renacimiento Barroco Ilustración
A emancipación. A novela romántica e realista hispanoamericana.	Romántica Antiesclavista Histórica Sentimental Indianista Realista
Contextos históricos e culturais de fines do século XIX. Decadentismo e Modernismo	José Asunción Silva Rubén Darío
O século XX. A vangarda poética hispanoamericana	Vicente Huidobro César Vallejo Pablo Neruda
O conto hispanoamericano do século XX	Jorge Luis Borges Augusto Monterroso Felisberto Hernández Juan Jose Arreola
A novela hispanoamericana no século XX. o real maravilloso. A nova novela. Plantaxamentos teóricos.	Miguel Ángel Asturias. El Señor presidente
A novela dende a segunda metade do século XX. A internacionalización e a actualidade.	Carlos Fuentes Juan Rulfo Julio Cortázar César Aira Roberto Bolaño

Planificación			
Metodoloxías / probas	Horas presenciais	Horas non presenciais / traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	15	45	60
Obradoiro	35	46	81
Actividades iniciais	3	0	3
Proba mixta	3	0	3
Atención personalizada	3	0	3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías

Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	A sesión maxistral contempla a exposición razonada de metodoloxías e contidos, agás da exposición do contexto estético e histórico no que se insire a proposta de cada un dos temas do programa. A sesión maxistral é de carácter teórico e posúe o valor imprescindible de conter os fundamentos das sesións prácticas, que axudan os alumnos ó dominio das competencias da materia; prepara os alumnos para a autoformación, para as sesións de traballo no obradoiro e posteriormente para a proba mixta.
Obradoiro	O Obradoiro consta dunha serie de traballos prácticos cos que se persigue o dominio da disciplina mediante a aplicación de formulacións metodolóxicas prácticas. Os alumnos realizarán comentarios, simulacións, discusións dirixidas, análise de documentos, exposicións tamén propostas razoadas de investigacións futuras nun tema e analizarán a viabilidade das mesmas. Articularán ideas que expresarán en situacións comunicativas creadas na aula expresamente.
Actividades iniciais	Presentación do contido e avaliación dos coñecementos previos do alumnado, así como avaliación da súa disposición fronte a materia. Valoración das necesidades específicas do alumnado.
Proba mixta	A proba mixta consistirá na realización dun ensaio orixinal no que se poderá solicitar que se explique un tema contextual ou estético-literario, que se aplique e se exemplifique mediante o análise dun fragmento facilitado o alumno e que éste debe recoñecer e explicar. A proba mixta poderá contemplar tamén un apartado de identificación de obras do programa.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Obradoiro Sesión maxistral Proba mixta	A realización das diferentes actividades do obradoiro teñen carácter de prácticas nas que se elaboran modelos críticos, ca utilización de fontes bibliográficas adecuadas. A boa utilización dos recursos do obradoiro require correccións individualizadas, indicacións expresas, facilitación de material necesario a cada alumno na súa diversidade. A sesión maxistral exige personalizar a atención dada a diversidade do alumnado que require de explicacións e preparación para a afrontala. A proba mixta require a atención a diversidade do alumnado e a explicación das tarefas complexas que se solicitarán na mesma.

Avaliación

Metodoloxías	Descrición	Cualificación
Obradoiro	O obradoiro está conformado por un conxunto de actividades que propón o profesor e que levan a cabo os alumnos ca súa tutela. Os traballos expóranse e entregaránse ou debatiránse na aula; cada un deles terá unha cualificación e no conxunto unha avaliación global.	50
Sesión maxistral	A asistencia e a participación activa nas sesións maxistrais será evaluable de maneira continuada.	10
Proba mixta	A proba mixta recoñecerá o aproveitamento das sesións maxistrais a a súa aplicación nos obradoiros. Complementa de maneira significativa a cualificación obtida no obradoiro e na sesión maxistral.	40

Observacións avaliación

Para aprobar a asignatura os alumnos terán que ter aprobados os tres modelos de probas.
Na convocatoria extraordinaria o alumno fará unha proba mixta e, se o profesor o decide, un traballo específico para acadar as competencias nas que o seu resultado non foi adecuado.
Teráse en conta a situación específica dos alumnos con dispensa académica.

Fontes de información

Bibliografía básica	
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Lecturas de Literatura Española. Poesía/613G01046

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Lecturas de Literatura Española. Poesía/613G01046

Materias que continúan o temario

Observacións

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías